

PSYCHOLOGIE VE ŠKOLNÍ PRAXI

JARO 2016

Zuzana Kročáková

Podmínky udělení zápočtu a jiné dohody

1. DOCHÁZKA

- ☛ Můžete mít **tři absence**, jejichž důvody mohou být jakékoli (**včetně praxe**, nemoci, kocoviny...), nemusíte se omlouvat.
- ☛ Pokud se nemůžete zúčastnit svého semináře, můžete si jej **týž týden** přijít **nahradit** do jiné seminární skupiny. Bez ohlášení.
- ☛ Semináře se konají **v pondělí** 9.20, 10. 15, 11.10 a 13.00 v uč. 39, **v úterý** v 9.20,10.15 a 13.00 v 39, **ve středu** v 10.15 ve 39.
- ☛ Pokud by měla vaše absence překročit povolené tři, budete mne o tom informovat do 14 dnů od této absence a požádáte si o zadání **náhradní práce** na 7477@mail.muni.cz

Podmínky udělení zápočtu a jiné dohody

2. PRÁCE V SEMINÁŘI

Aby byl seminář opravdu seminářem, přeju si

...abyste byli přítomni pozorností i myšlenkami.

...abyste přemýšleli, diskutovali, ptali se a oponovali.

...abyste přinášeli svá témata, zkušenosti, názory, postřehy.

...abyste byli otevření, vytvářeli si názory a přijímali nové úhly pohledu na známé věci.

...abyste si chtěli něco odnést, ne jen sedět.

To by byla krása.

Podmínky udělení zápočtu a jiné dohody

3. DOMÁCÍ ÚKOLY

- * Namísto obvyklé seminární práce můžete vypracovávat krátké domácí úkoly, které doplňují témata seminářů.
- * Úkoly budou spočívat v odpovědi na otázku či myšlenkové a názorové reakci na text či video. Výsledkem bude souvislý text odborného charakteru.
- * Podrobné zadání každého úkolu bude přidáváno do této prezentace.
- * Úkoly odevzdáte v papírové (nikoli elektronické) podobě na nejbližším semináři. (Úkoly nelze odevzdávat zpětně, max. o týden později.)
- * Jde mi o obsah, takže stačí, budou-li psané rukou na důstojném kusu papíru (žádné hlavičky, logo univerzity, titulní strana, abstrakt v angličtině a poděkování rodičům).
- * Na každém úkolu bude vaše jméno, číslo úkolu + označení skupiny, do níž patříte (např. út 9.20).

podmínky udělení zápočtu a jiné dohody: 4. ZAKONČENÍ SEMINÁŘE

- * V případě, že odevzdáte méně než 8 domácích úkolů, zadám vám závěrečnou seminární práci.
- * Seminář bude zakončen zápočtovou písemkou, jejímž hlavním účelem bude, abyste si připomněli, že jste chodili na seminář že se na něm něco dělo.
- * Pokud budete mít nějaký problém, komunikujte se mnou **včas**. Jsem ochotná se s vámi na leččems domluvit, pokud budete svou situaci řešit hned. Ale jsem velmi nevstřícná k prohlášením typu: „*Já jsem nevěděl/a a já jsem myslel/a, že...*“ na konci semestru.

TÉMATA SEMINÁŘE

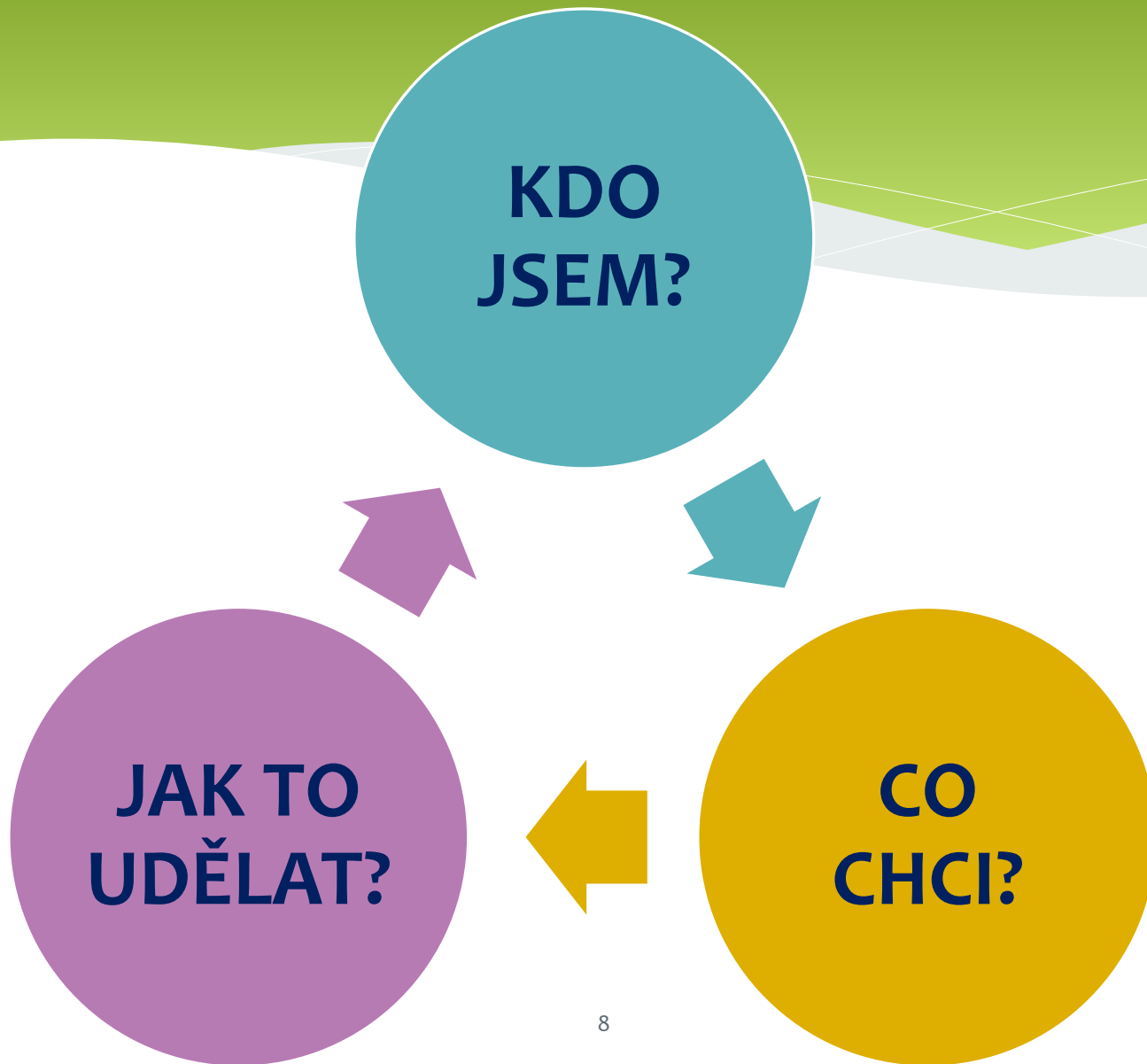
- * já pedagog
- * vnitřní motivace
- * práce s cílem
- * kultura zpětné vazby
- * hodnocení, známkování
- * udržování kázně
- * zvládání vlastních emocí
- * zvládání konfrontačních situací
- * vztahy se žáky
- * vědomé řízení třídy
- * spolupráce s rodiči

CÍLE SEMINÁŘE

Nabýt vědomostí, dovedností, zkušeností, které vám pomohou:

- ...být takovým pedagogem, jakým chcete být
- ...najít si vlastní cestu, na níž budete spokojení
- ...být žákům průvodcem, mentorem, facilitátorem učení, vzorem, ne nepřítelem
- ...zvládat vlastní emoce, frustraci a stres
- ...vychovávat s respektem
- ...vést odpovědnosti prostřednictvím svobody
- ...vzdělávat, nejen učit
- ...nepromarnit svou autoritu
- ...vědomě řídit třídu
- ...hodnotit tak, aby to mělo přínos pro všechny zúčastněné
- ...budovat ve třídě zdravé vztahy
- ...být si s rodiči navzájem pomocníky
- ...hledat inspiraci, nechat si pomoci
- ...a nestát se krávou učitelkou

ZDROJE JISTOTY, STABILITY

Pedagog a sebepoznání

CO POTŘEBUJU VĚDĚT O SOBĚ?

vzhledem ke své pedagogické profesi

...aby mi to pomohlo být dobrým/lepším?

...aby mi to pomohlo být spokojený?

Fred Korthagen: „Vědomě učíme to, co víme,
nevědomě to, co jsme.“

Co potřebuju vědět o sobě?

Motivace a učení

- ✓ Člověk je k učení předurčen, připraven, nastaven...
- ✓ Rodí se nedokonalý, aby se mohl učit.
- ✓ Učení mu poskytuje evoluční výhodu adaptace na vnější přírodní i sociální podmínky.
- ✓ Při pochopení věcí mozek vyplavuje endorfiny, učení nám přináší uspokojení.
- ✓ Tudíž není pravda, že kdyby děti nebyly k učení nuceny, nic by se nenaučily.

3 S vnitřní motivace k učení

SVOBODA

= rádi se učíme to, co si sami vybereme, způsobem a v čase, který vyhovuje našemu způsobu práce s informacemi

SMYSL

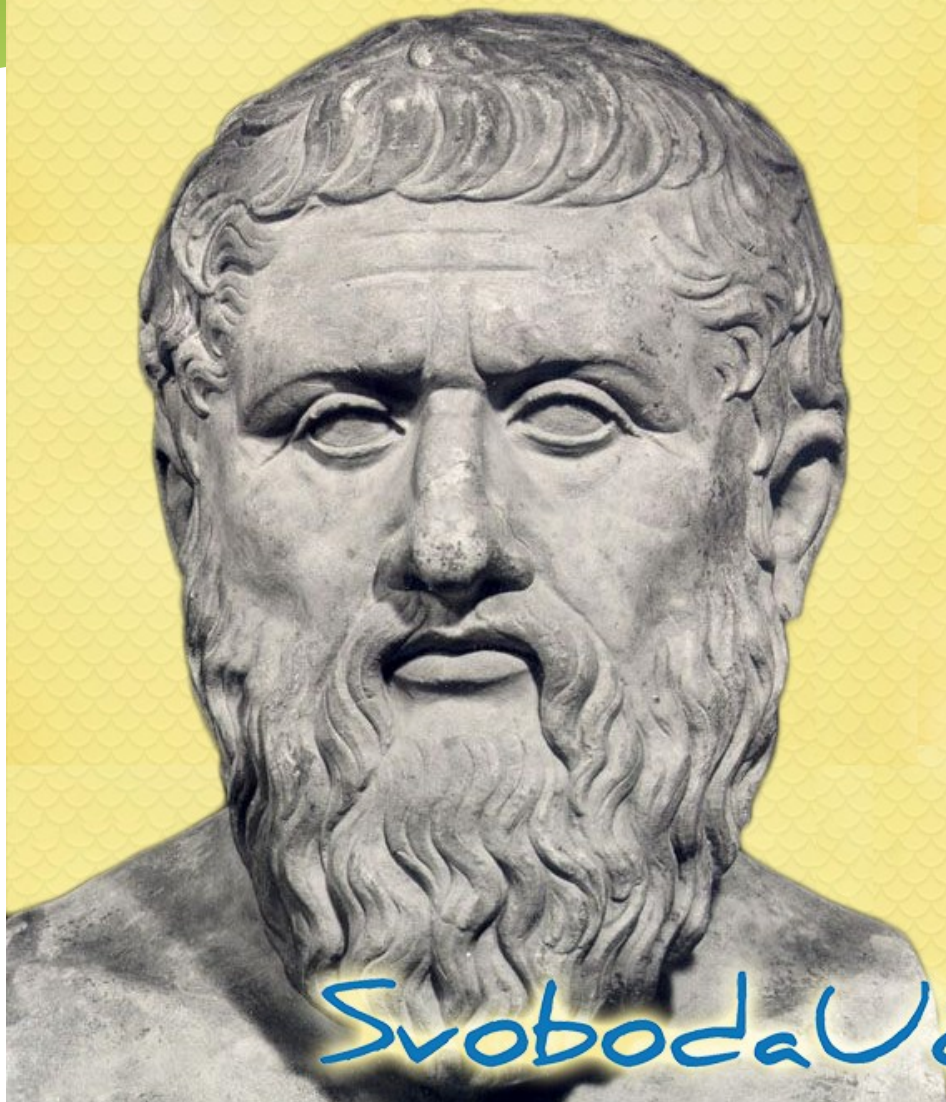
= informace a dovednosti, které nám dávají smysl, připadají nám užitečné v nejširším smyslu slova, paměť dobře uchovává a my máme přirozenou touhu se je naučit

SPOLUPRÁCE

= učení je snazší, můžeme-li si zvolit sociální prostředí, v němž se učíme; přítomnost druhých nás motivuje a inspiruje

Jana Nováčková: Mýty ve vzdělávání

„Vědomosti získané na základě donucení
se neudrží na mysli.“ - Platón

SvobodaUčení.cz

Jak funguje mozek?

- * Mozek přemýšlí rád, při řešení problémů vyplavuje do krve endorfiny.
- * Paměť je nastavena tak, že dobře uchovává věci, které nám dávají **smysl**, v nichž vidíme užitek.
- * Smysl zároveň slouží jako motivace učit se.
- * Dává nám to smysl, protože:
 - ✓ je to pro nás užitečné, přináší to nějaký zisk
 - ✓ získáváme tím sociální kredit, status, někdy i moc a vliv
 - ✓ usnadňuje nám řešit problémy
 - ✓ dává nám pocit seberozvoje, seberealizace, zvyšuje sebevědomí
 - ✓ vědět je exkluzivní a dává exkluzivitu svému nositeli
 - ✓ přibližuje nás našemu cíli (či vyššímu cíli, hodnotě)
 - ✓ ...

VNĚJŠÍ MOTIVACE

„Klasické školy fungují převážně na vnější motivaci. Uplatňování vnější motivace souvisí s mocenským vztahem k dětem. Děti si na to snadno zvyknou, mnohé se s tím i ztotožní. Vytváří to postoj k životu, k mezilidským vztahům, k práci, že budu dělat jen to a takovým způsobem, abych nebyla potrestaná nebo abych získala odměnu. Ne víc.“

Jana Nováčková

O svobodných školách

Film o svobodné škole Sudbury Valley, na nějž jsme se dívali ve druhé hodině semináře:

<http://youtu.be/2pQyXgrXrIE>

Film o učení a zkušenostech absolventů Zaměření a intenzita (13 min)

<https://www.youtube.com/watch?v=5uV6hZ4b57g>

V odkazech najdete i filmy o fungování školní rady, soudní komise a i o podobných školách ve světě.

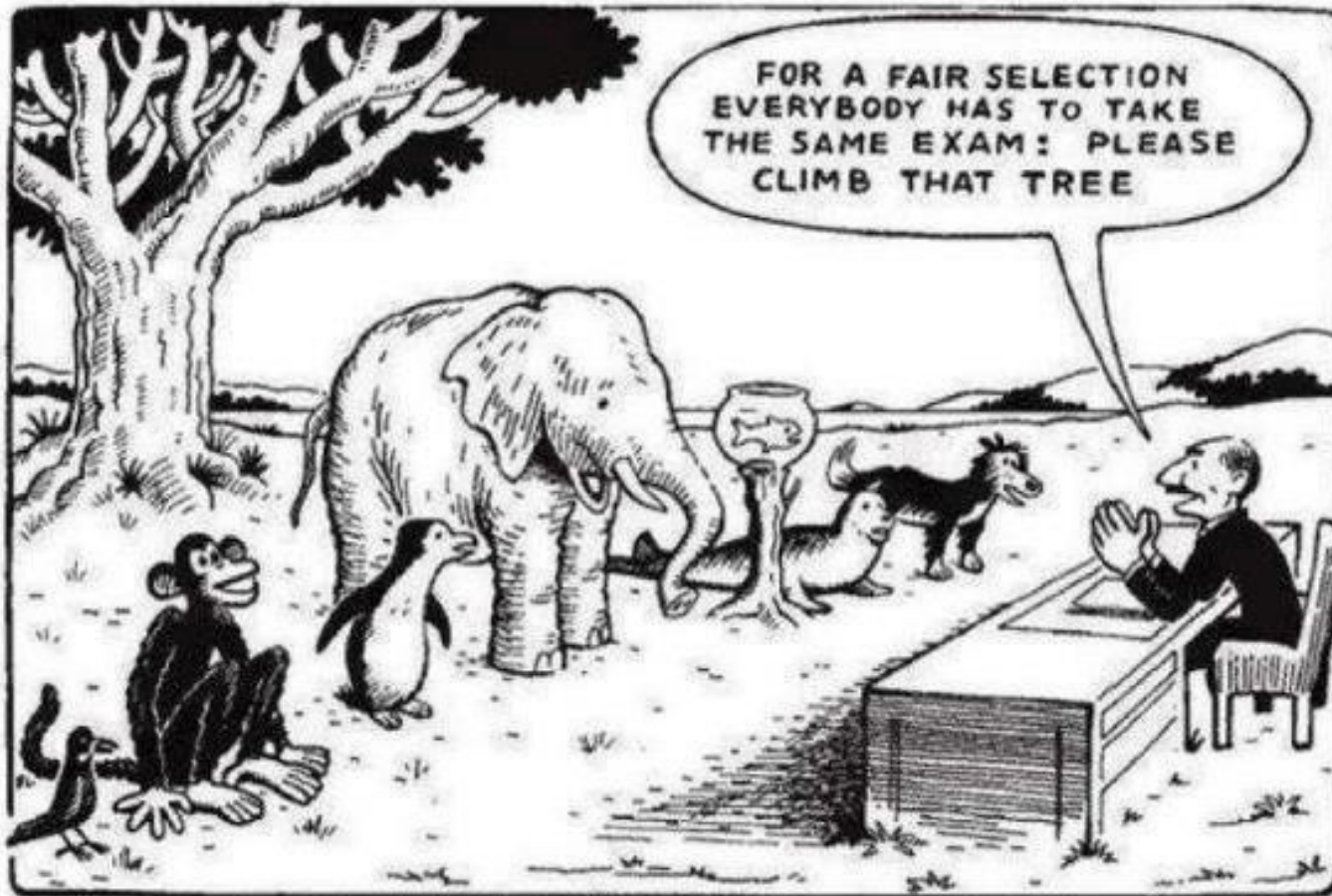
Co umožňuje svoboda při učení (se)

- ✓ budovat a rozvíjet **zodpovědnost** (nejen) za vlastní učení a jeho výsledek 🖱 bez možnosti volby nevzniká pocit odpovědnosti, pouze poslušnost
- ✓ zároveň vás odpovědnost za vlastní chování a jeho důsledky činí **méně závislími** na ostatních a jejich hodnocení 🖱 nečekáte, až za vás někdo něco zařídí, až za vás rozhodne, až vás za něco pochválí či odmění – víte, že je to na vás
- ✓ **hledat a rozvíjet vlastní potenciál** 🖱 dosáhnout svého maxima – jednak si můžete vyzkoušet, k čemu máte dispozice, jednak pak můžete zkusit jejich limity (neuspokojí vás dosažení „jedničky“)
- ✓ nevytváří „mus“, **nečiní** z učení a poznávání nucenou **povinnost** 🖱 negeneruje odpor a potřebu úniku 🖱 nevytváří ostrou hranici mezi povinnostmi a volným časem, je prostě jen čas a je na mně, jak s ním hospodařím
- ✓ rozvíjí sebepoznání a sebevědomí 🖱 mohu si vážit sám sebe, protože, co umím, jsem se naučil vlastní zásluhou

HODNOCENÍ

Temná strana hodnocení

Our Education System

Temná strana hodnocení

- **FRUSTRUJE** – narušuje potřebu úcty, někdy i bezpečí, snižuje hodnotu ega
- **DEMOTIVUJE** – způsobuje nepříjemné pocity v souvislosti s učením a školou
- **NÁLEPKUJE** – známky zplošťují pohled učitele na žáka
- **SNIŽUJE SEBEÚCTU A SEBEHONOCENÍ** – poukazuje na chyby a nedostatky, srovnává
- **STAVÍ ŽÁKA PROTI UČITELI** – dává učiteli moc, která může být vnímána jako ohrožující
- **OVLIVŇUJE SOCIÁLNÍ KLIMA**, vztahy ve třídě

O hodnocení z vašich DÚ

O ÚČELU

- k motivaci, aby žáky hnalo kupředu
- mělo by poskytovat celkový obraz o osobnosti žáka
- zpětná vazba o tom, co zvládá, co ne vzhledem k požadavkům či normě
- je ukazatelem výkonu
- mělo by sloužit hlavně žákům samotným
- mělo by poskytnout objektivní obraz žákova výkonu
(pozn. ZK: osoba nikdy nemůže poskytovat objektivní hodnocení, pouze více či méně subjektivní)
- učitel jím sleduje svoji práci
- je zprávou pro rodiče o tom, jak jejich dítě roste a dospívá
- mělo by naplňovat motto „Pomoz mi, abych to dokázal.“

O hodnocení z vašich DÚ

JAK?

- ↪ za všech okolností spravedlivé a povzbudivé
- ↪ přehledně viditelné i v delším časovém horizontu
- ↪ tak, aby nesvádělo k labelingu
- ↪ hodnotit, jak se žákovi dařilo dosahovat cílů
- ↪ zohledňovat úsilí
- ↪ obě strany jsou seznámeny s kritérii a okolnostmi hodnocení
- ↪ při hodnocení neškatulkovat, nenechat se ovlivnit emocemi
- ↪ hodnocení by mělo dítě dostávat, je pokud si o něj řekne
- ↪ hodnocení bych zrušila úplně, rozhodně známkování

O hodnocení z vašich DÚ

CO ZPŮSOBUJE?

- ↗ známkování vyvolává soutěživost
- ↗ rodiče vnímají známku jako jediné hodnocení žákovy práce
- ↗ známka nic nesděluje
- ↗ slovní hodnocení pomáhá učiteli utřídit si myšlenky o jednotlivých žácích
- ↗ ž. známky vnímají jako něco, co jim sděluje, jestli jsou „dobří“, nebo „špatní“
- ↗ pro učitele je snadné, ale omezující
- ↗ rodič často neví, zač a proč bylo dítě hodnoceno (test Měkkýši – 3)
- ↗ hodnocení na škále 1 – 5 není přínosné ani vypovídající
- ↗ nemá pro mne význam, sama nejlépe vím, co umím
- ↗ učí děti přijímat i špatné hodnocení

O hodnocení z vašich DÚ

- ↪ děti jsou trestány za chybu, pak se bojí cokoli říct
- ↪ má-li dítě jedničky, rodiče nevědí, že by mohlo dosáhnout i lepších výsledků
- ↪ známky mne urážely, říkaly, jsi jenom malá a hloupá, čekej, až přijde někdo velký a chytrý a řekne ti, jak jsi to udělala
- ↪ známky nestojí za to, aby měl kvůli nim žák zdravotní či psychické problémy
- ↪ číselné hodnocení pro mne nemělo význam, sama vím, co umím
- ↪ jak žák hodnocení přijímá závisí na postoji rodiny
- ↪ hodnocení byl pro mne vždycky bič, který mě hnál být nejlepší, čehož bych se dnes ráda zbavila

O hodnocení z vašich DÚ

IDEÁLNÍ SYSTÉM HODNOCENÍ

- někteří z vás tvrdí, že neexistuje
- někteří z vás tvrdí, že kdyby existoval, už by se používal

UDRŽOVÁNÍ KÁZNĚ

PŘÍČINY NEKÁZNĚ

ad PŘÍČINY NEKÁZNĚ

ŽÁK

Neví, co má dělat, nebo nechce, nebo nemůže.

Žák nepracuje, když ho to nebaví, nedává mu to smysl, je unavený, přehlcný.

Žák může nepracovat, protože ztratil orientaci v učivu či organizaci hodiny.

Nepracuje, protože nemá pomůcky nebo jeho schopnosti nestačí na zadaný úkol.

Lék?

- * udržovat žáky orientované * učit zajímavě a zajímavé*
- vysvětlovat smysl * respektovat úroveň i únavu
- *vyžadovat pomůcky * ...

ad PŘÍČINY NEKÁZNĚ

UČITEL

Neřídí práci třídy nebo ji řídí špatně.

Pokud učitel práci žáků, třídu neorganizuje, nerozhoduje, nenastaví pravidla a není důsledný v jejich dodržování.

Pokud učitel třídu sice řídí, ale nevhodnými prostředky, nerespektuje situaci či stav žáků.

Pokud učitel výběrem učiva, jeho podáním, způsobem výuky nedokáže získat a udržet pozornost.

Lék?

- * mít dobře rozmyšlené nejen CO budu učit, ale hlavně JAK* reagovat na situaci * nastavit pravidla a důsledně je dodržovat *učit zajímavě a zajímavé * vysvětlovat smysl ...

ad PŘÍČINY NEKÁZNĚ

OKOLNOSTI

Rušení

- * hluk, spolužáci, učitel, zrakové podněty...
- * události v rodině, ve třídě, ve škole, ve světě...
- * počasí...

Čas

- * biorytmy, únava či excitace, přesycení, jídlo...
- * vliv prázdnin, svátků, jiných vyučovacích hodin...

Lék?

- * „bojovat“ s tím , což vyžaduje učitelovu energii a dobrou strategii
- * přizpůsobit se, respektovat a vybírat takové činnosti a témata, která žáci v daném stavu zvládnou

ad PŘÍČINY NEKÁZNĚ

RODINA, SPOLEČNOST

Žák přichází ovlivněn výchovným stylem či hodnotami, které nejsou v souladu s tím, jak je to ve škole.

Může se pak řídit podle nevhodných vzorů či vzorců chování.

Lék?

- * „nebojovat“ s tím , nepřístupovat k tomu, že je to a priori špatně doma a dobře ve škole
- * vysvětlovat, zdůvodňovat

Děti dokážou bez problémů chápat, že jiná pravidla fungují doma a jiná jinde (ve škole, na táboře, u babičky...), ale musejí je znát, chápat jejich smysl, musí být důsledně vyžadována.

Podobné je to s hodnotami. Pokud napadnete hodnoty, v nichž dítě vyrůstalo, spíše se zatvrdí. Je potřeba respektovat, vysvětlovat, zdůvodňovat, a to všem zúčastněným.

DOMÁCÍ ÚKOLY

9. domácí úkol z 25. a 26. a 27. dubna

Zlí jazykové tvrdí, že učitelé postupně ztrácejí schopnost jednat s dospělými. Zároveň je ale spolupráce s rodiči podstatnou částí jejich práce. Jak to tedy dělat dobře?

Jak jednat s rodiči?

Představte si, že jste se z nějakých důvodů rozhodli, že je potřeba sjednat si schůzku s rodiči/em některého z vašich žáků či klientů. Co můžete udělat pro to, aby rodič chtěla přijít a aby schůzka měla smysl pro obě strany?

Vytvořte desatero (n-tero) doporučení pro schůzku s rodiči.

Inspiraci můžete najít na webu Rodiče vítáni.

* k 6. domácímú úkolu

Pokud jste našli na 6. DÚ hvězdičku (nebo tam máte napsané, že máte úkol doplnit), týká se vás následující:

Jakákoli vize (nejen ta pedagogická) by se měla týkat i smyslu našeho počínání. Jakého posunu, změny, zlepšení se svou prací snažím dosáhnout pro jiné či pro svět?

Vaše pedagogická vize, kterou jste mi odevzdali, se převážně zabývala tím, jaké to chcete mít pro sebe a svoje žáky ve škole, ale málo už šla za její hranice. Jaký přesah by měla vaše práce mít do života žáků, lidí, které budete vychovávat, případně do širší společnosti za hranicemi školy? Jaký má mít smysl?

Vizi chápu jako jakýsi obzor, za kterým směřujete a který vám pomáhá udržovat směr, stojíte-li na křižovatce. Pokud se rozhodujete, můžete se ptát, přispívá-li to k naplnění vaší vize.

Zároveň je vize nezbytnou součástí jakékoli práce, protože jí dodává smysl. Z vize také vyplývají jednotlivé dosažitelné cíle.

Proto usiluju o to, abyste úkol v tomto smyslu doplnili. Aby vám mohl být do budoucna užitečný.

Pokud to uděláte, budu vám jej počítat za dva úkoly, pokud ne, bude platit za jeden.

Nová doporučení k úkolům

Vzhledem k tomu, že čtu každý týden téměř 200 domácích úkolů, poprosím vás, abyste je v některých ohledech psali lépe, aby se mi lépe četly.

1. Vyhněte se tvrzením typu *tráva je zelená*. Věty jako *Hodnocení by mělo sloužit k ohodnocení žáka*, nebo *Každému vyhovuje něco jiného*, vytvářejí pouze slovní balast a nepřinášejí žádnou myšlenku.
2. Respektujte, že existují vyjmenovaná slova (např. slovo *vyplývá* se jeví jako velmi záludné), shoda přísudku s podmětem (obzvláště jsou-li jím *děti*), větná interpunkce jakož i další pravidla pravopisu.
3. Pokuste se, prosím, pojmenovávat věci přesně a srozumitelně. Ve vyjádřeních *Unschooling mi připadá extrémní*, *Pokud žák nosí špatné známky, pak už je to horší*, nevím, co ta přídavná jména pro vás znamenají (co je horší? horší než co?), jak mám myšlenku rozumět.
4. Pokud už píšete soudy o nějaké skupině lidí, zvažte, jestli to platí opravdu o celé této skupině, a také uvažujte, o co takové tvrzení opíráte. *Rodiče nechtějí slovní hodnocení, protože mu nerozumějí*. Tvrzení typu *Každý chce být hodnocen, někdo více, někdo méně*, bez další argumentace ztrácejí jakoukoli informační hodnotu.
5. Nepopisujte, o co v článku či videu jde. Pokud jsem vám ho zadala, můžete předpokládat, že jsem ho četla či viděla.
6. U článků, webových stránek apod. po vás nechci recenze. Zadání nesměřuje k tomu, abyste hodnotili, jestli jsou záložky hezky barevné a dobře uspořádané, jestli v textu nejsou stylistické chyby. Je mi o obsah, jak vás zaujaly myšlenky a názory.

Důležitá poznámka k úkolům

- * Úkol by měl mít převážně odborný charakter, takže pokud v něm něco tvrdíte, mělo by to být podepřené argumenty, zkušeností, názorem autority či výzkumem (jinak se blíží hospodskému tlachání)
- * Vždycky, i když to tam nebude explicitně napsáno, by úkol měl sloužit k hlubšímu uvažování nad tématem či problémem. Měli byste se pokusit nahlédnout i pod to, co je na povrchu, mělo by být vidět, že jste u úkolu přemýšleli a nenapsali tam první, co vás napadlo. Pak to bude mít smysl pro vás i pro mne.
- * Přečtěte si zadání, celé, a pak ho následujte, celé. Nevypouštějte ani začátek ani konec, prosím, a odpovídejte na položené otázky. Budu ráda, když mi odpovíte i na něco, na co jsem se neptala, ale až po zodpovězení zadání.
- * Nepište emocemi. Pokud vás text či zadání popudí, rozhoří, nadzvedne atp., nepište. Vychladněte a pak argumentujte.
- * Úkoly, které se výrazně minou se zadáním, budou povrchní, odbyté, šité horkou jehlou, nemusejí být akceptovány, tj. započítány

Úkoly na praxi

1. Ústní zkoušení a hodnocení

V rámci praxe vyzkoušejte alespoň dva studenty ústně a pak je ohodnoťte. Konzultujte své hodnocení s vedoucím učitelem.

2. Reflexe vlastní **strategie řízení třídy** a reflexe strategie řízení třídy

Po vlastní výuce na praxi vyplňte on-line dotazník (40 otázek) a nechte jej vyplnit (anonymně) v papírové verzi i cvičného učitele. Jeho/její odpovědi pak přepište do online systému.

VÝBĚR Z HROZNŮ

Z vašich domácích úkolů vybírám ty nejčastěji zmiňované, zajímavé, neotřelé, vtipné či jinak pozoruhodné odpovědi, názory, postřehy.

Výběr je subjektivní (jak jinak), ale budu se snažit, aby nebyl tendenční.

Vybrané **≠** správně či souhlas.

1. domácí úkol z 22., 23. a 24. února

Představte si, že svět je takový, jaký dnes je, ale školní docházka není povinná. Školy jsou, můžete do nich chodit, ale nemusíte.

JAK BY VYPADALA ŠKOLA, DO KTERÉ BYSTE CHODILI, I KDYBYSTE NEMUSELI?

Uvažujte o tom,

- co se rádi učíte?
- co ve škole potřebujete?
- za jakými učiteli byste rádi chodili?
- za jakých podmínek se vám dobře učí?
- co vás motivuje při učení?
- jaké vzdělání by měla škola poskytnout?
- co je v ní nenahraditelné, co se nemůžete naučit jinde?

Na konec připojte svá očekávání od semináře. Co se chcete naučit, co vás zajímá, co potřebujete, abyste seminář považovali za užitečný?

Výběr z 1. DÚ ŠKOLA

- * místo, kde se necítím být nucený
- * je tu pohyb, sportovní aktivity
- * no stress
- * učil by se, co bych chtěl a potřeboval
- * přizpůsobená žákům a jejich potřebám i handicapům
- * zabývá se aktuálními problémy
- * spolupráce, ne soutěž
- * spolupracuje s rodinou
- * ne povinná, protože povinný = nepříjemný
- * nemusí trvat dlouho, čas ≠ vědomosti
- * nedává písemné DÚ
- * hodnotí pomocí zpětné vazby
- * atmosféra v níž nevadí, že neuspěji
- * rozvíjí osobní potřebu vzdělání, vědění
- * má venkovní prostor
- * názornost, reálný svět
- * malé učící se skupinky, věkově smíšené
- * názory studentů jsou respektovány
- * je dobře zorganizovaná a vytváří jasná očekávání
- * naučí mne, jak se efektivně učit
- * namísto hodin interaktivní workshopy
- * všichni jsou zde spokojení a nikdo nenadává

Výběr z 1. DÚ ŠKOLA

- * musela by nabízet něco, co internet nebo jiná vzdělávací media ne
- * můžu si vybrat, co se budu učit
- * přátelské prostředí, rodinná atmosféra
- * studijní atmosféra
- * klidové, odpočinkové místnosti
- * automat na kávu, knihovna, výtah, učebny jako obývací
- * nejen sezení v lavici
- * místo i tempo učení si můžu přizpůsobit
- * je to místo seberozvoje, sebepoznání
- * připravuje pro praktický život
- * pomůže mi k získání titulu
- * rozvíjí kreativitu
- * poskytne vědomosti, které nám pomohou dosáhnout cílů, komplexního vzdělání
- * rozvíjí kritické myšlení, hledání souvislostí, důvěryhodných zdrojů
- * studenti zažívají úspěch
- * studenti jsou odměňováni hodnocením
- * jsou tu pravidla a kázeň jako cesta k úspěchu
- * věci se dozvídáme tak, že se s učitelem bavíme, povídáme si, probíráme věci ve všech souvislostech

Výběr z 1. DÚ ŠKOLA

- * hodnocení je nastavené tak, aby každý dosáhl úspěchu, jasná kritéria

- * chci se cítit bezpečně

- * chci každý den vidět, co jsem se naučila

- * dá mi vzdělání, které společnost uznává

- * vytváří možnost mluvit cizími jazyky

- * naučí mne písemně i ústně se adekvátně vyjadřovat

- * musí být žlutá

- * naučí, jak zůstat zdravá

- * učí hrou a příběhy

- * má jasná pravidla a hranice

- * dává přehled o světě, základní souvislosti

- * začíná nejdříve 9, případně v 10h, nezvoní

- * možnost učit ostatní, co jsem se naučila, a učit se od ostatních

- * jsou tu centra výuky jednotlivých předmětů

- * ukáže, jaké jsou možnosti v jednotlivých oborech

- * kombinuje žáky různých zájmů a prostředí

Výběr z 1. DÚ UČITELÉ

- * vlídnost, důvěra
- * baví je učení
- * mají ve věcech systém a vytvářejí ho studentům
- * rozumějí tomu, co učí
- * kombinují různé výukové metody
- * vytvářejí dobrou motivaci
- * dokáží obhájit smysl učiva
- * ovlivňují celou osobnost žáka, jeho hodnoty
- * je vidět, že jim na studentech záleží
- * mají názory i na věci mimo svůj obor
- * podporují při řešení problémů, abych na to nebyla sama
- * nepředkládá hotové myšlenky
- * kompetentní, protože není možné se dobrovolně vzdělávat u nekompetentních učitelů
- * nemusí být kapacitou ve svém oboru, měl by být pomocnou rukou
- * chápající mentoři

Výběr z 1. DŮ CO JE NA ŠKOLE NENAHRADITELNÉ

- * spolužáci
- * přátelství
- * týmová spolupráce
- * autorita učitele je jiná než rodičovská
- * vzory
- * setkání s disciplínami, které jinde nepotkáte
- * pěstuje sebekázeň a cílevědomost
- * můžu vidět, jak to mají jiní – učí se, řeší problémy
- * naučím se dobře chovat k druhým, etiku
- * místo vytváření názorů
- * komplexnost jako cíl školy
- * vítězství a zklamání
- * výklad učitele, který vysvětlí, co se jinak těžko chápe

3. domácí úkol ze 7., 8. a 9. února

- * Přečtěte si článek na <http://www.svobodauceni.cz/clanek/odmeny-a-chvaleni>

a článek: <http://www.rodicevitani.cz/pro-rodice/chvaleni-neni-vselek-precete-si-jak-ho-davkovat-a-v-jakem-slozeni/>

- * ... a napište mi, jak to vidíte jako pedagogové a jaké jsou vaše zkušenosti z dětství.
- * Zároveň se prosím „projděte“ po stránkách **Svoboda učení** a napište mi o konkrétních věcech, které vás tam zaujaly.

Pěkně prosím, necht' jsou vaše úkoly podepsané nahoře, na začátku, a jméno necht' doprovází den a čas vašeho semináře.

Výběr z 3. DÚ ODMĚNY A CHVÁLENÍ

- * Pokud dítě chválíme, pomáháme mu ztotožnit se s jeho dobrými vlastnostmi.
- * Odměna může fungovat, pokud není přislíbena předem, a nedělám-li to tedy s očekáváním odměny.
- * Děti úkol často odbydou, jen aby měli svou hvězdičku, puntík, jedničku...
- * Odměňuji, pokud po dítěti chci něco, co chci jen já, nebo něco, s čím nemusí být srozuměno.
- * Je těžké jinak pracovat s dětmi, které jsou na odměny zvyklé.
- * Je potřeba přemýšlet nad pochvalou/odměnou i trestem, obojí ovlivní vztah.
- * Stěžejním předpokladem „správné pochvaly“ je opravdovost od chválícího.
- * Nemám radost, ze své práce, protože už úzkostlivě přemýšlím, jestli přijde pochvala zvenčí.
- * I tady na škole člověk pro všechna ta zelená políčka zapomene, proč vlastně začal studovat.

Výběr ze 7. DÚ Co by měla škola naučit? 1

- * nebát se přicházet s novými věcmi a nápady
- * dívat se na problémy z různých úhlů
- * zjistit, co mne zajímá; ve škole si vyzkoušet spoustu oborů a činností
- * zorientovat se v problému, najít, co řešit, čím začít apod.
- * umět říct, co chci a obhajovat své názory
- * přijímat názory druhých
- * řečnické/prezentační dovednosti, zároveň schopnost vůbec vyslovit svůj názor či potřebu, mluvit jasně a stručně
- * řešení konfliktů a vyjednávání
- * schopnost učit se; ochota učit se novým věcem
- * naučit se pracovat s informacemi z více zdrojů, vyhledávat je, kriticky hodnotit
- * umět vybrat, co je důležité
- * umět rozeznat propagandu, manipulaci
- * hledat poznání a pravdu, nepřijímat informace bezmyšlenkovitě
- * využívat znalosti k řešení problémů a propojovat je mezi sebou
- * rozvíjet hodnotový systém směrem k demokracii a toleranci
- * potěšení ze vzdělávání i ze života, z maličkostí

Výběr ze 7. DÚ Co by měla škola naučit?2

- * orientovat se v současném světě; dovednosti, které člověka životem provázejí
- * reagovat na současné situace kolem nich i ve světě (angažovanost, aktivita)
- * právní povědomí, orientace
- * finanční gramotnost
- * základy tak nějak všeho (proč nezapíjet Paralen pivem, kolik je těch 15% z mé výplaty apod.)
- * orientace v byrokracii, systému úřadů, právech a povinnostech i možnostech (např. co mám dělat, chci-li začít podnikat, co dělat, jsem-li bez práce, kde se zeptat, kde najít pomoc v sociálně složitých situacích)
- * orientovat se v mezilidských vztazích, umět pěstovat kvalitní vztahy
- * přemýšlet o chování a jednání druhých o příčinách a motivech
- * tolerovat druhé, nejen jejich názory, ale i povahu chování, zároveň si umět nastavit vlastní hranice
- * respekt k druhým, nemít předsudky
- * zajímat se o druhé
- * pracovat a rozhodovat se samostatně i spolupracovat
- * sebereflexi, sebehodnocení
- * praktické manuální dovednosti se dřevem, látkou, kovy, potravinami apod.
- * znalosti o zdraví a životním stylu, jak relaxovat, co se stresem, jak se ne/stravovat, jak přistupovat ke svým zdravotním problémům

Výběr ze 7. DÚ **Co by měla škola naučit?3**

- * vychovat k udržitelnosti, odpovědnosti za ekologickou stopu
- * chovat se adekvátně v různých společenských situacích
- * dodržovat pravidla
- * time management, pracovat s vlastním časem, neprokrastinovat

4. domácí úkol z 14., 15. a 16. března

1. K ČEMU BY MĚLO (dle vás) SLOUŽIT HODNOCENÍ VE ŠKOLE, ABY BYLO UŽITEČNÉ?

Podotázky

- * Jaký význam má pro žáky, co jim přináší?
- * Jaký význam má pro učitele, k čemu mu slouží?
- * Jaký význam má pro rodiče?

2. NAVRHNĚTE, JAK TO PRAKTICKY UDĚLAT, ABY HODNOCENÍ DOBŘE SLOUŽILO VŠEM STRANÁM?

Pěkně prosím, necht' jsou vaše úkoly podepsané nahoře, na začátku, a jméno necht' doprovází den a čas vašeho semináře.

5. domácí úkol z 21. a 22. a 23. března

Vzhledem k velikonočním svátkům bude úkol nenáročný s výběrem.

Vyberte si jeden z následujících textů či video a po jeho „konzumaci“ k němu napište krátkou glosu (např. co vás zaujalo, oslovilo a proč, s čím nesouhlasíte a proč, s čím máte stejnou/odlišnou zkušenost a co z ní pro vás vyplývá...

- * O mapách učebního pokroku vedle/namísto známek u nás.

http://zpravy.idnes.cz/mapy-ucebniho-pokroku-06d-/domaci.aspx?c=A141202_095406_domaci_zt

+ odkaz přímo na mapy: <https://mup.scio.cz/#>

- * O vztazích učitel a žák a o tom, že každé dítě potřebuje hrdinu.

(My favorite, ta paní je úžasná a inspirativní.)

http://www.ted.com/talks/rita_pierson_every_kid_needs_a_champion?utm_medium=on.ted.com-twitter&source=twitter&awesm=on.ted.com_sUGS&utm_content=addthis-custom&utm_campaign&utm_source=t.co&language=cs#t-55092

- * O tom, jaký vliv má učitel na výkony žáků, výsledky experimentu.

<https://www.scio.cz/o-vzdelavani/trendy-ve-vzdelavani/dobri-ucitele.asp>

6. domácí úkol z 28. a 29. a 30. března aneb 2 v 1

Záleží mi na tom, aby byl tento domácí úkol podnětem k utřídění myšlenek a hodnot, aby měl jeho text hodnotu zejména pro vás.

Úkol má dva kroky, ten první je podporou pro krok druhý.

1. krok: Na následující stránce najdete seznam hodnot, které se v pedagogické práci projevují. Projděte ho a vyberte 3 hodnoty, které pro vás nejvíce znamenají (pokud tam nějaká pro vás zásadní chybí, doplňte si ji).
Popřemýšlejte také o tom, která z daných hodnot by byla na spodu žebříčku.
2. krok: **Popřemýšlejte o vlastní pedagogické vizi a formulujte ji.**

Vize je to představa žádoucího budoucího cílového stavu a má podobu jednoduchého popisu jeho podoby a ideálního stavu, kterého chcete svou prací dosáhnout.

Vize na rozdíl od cíle, je stav ideální a možná za vašeho života nedosažitelný, ale zároveň stav, k němuž chcete přispět, k němuž směřujete.

Proč byste to taky jinak dělali...

Výsledný text vize by měl být samostatným smysluplným textem, který žebříčku hodnot využívá jako myšlenkového odrazového můstku, není na něm ale postaven. Odpoutejte se od něj a uvažujte: **Čeho bych chtěl/a svou prací dosáhnout? Co bych chtěl/a změnit?**

Na tento úkol budete mít dvojnásobný čas, termín odevzdání je tedy 11. – 13. dubna. Úkol bude počítán za dva (pokud tomu zpracování bude odpovídat 😊)

HODNOTY

- ODPOVĚDNOST
- PRAVIDLA A RESPEKT K NIM
- VĚDĚNÍ, VZDĚLÁNÍ
- UŽITEK, UŽITEČNOST, EFEKTIVITA
- ZKUŠENOST
- SVOBODA volby, vyjádření
- KRÁSA
- ŘÁD, POŘÁDEK
- RESPEKT, TOLERANCE
- AKTIVITA (jako opak pasivity)
- MORÁLKA, ZÁSADY

7. domácí úkol z 11. a 12. a 13. dubna

Pokračujeme v mapování vašich postojů souvisejících se školou. Nejde mi o nalezení „správných“ názorů, ale o hledání a pojmenování toho, jak věci vidíte a **proč**. Abyste sami věděli, proč se vám některé pedagogické názory a postoje líbí a přijímáte je a jiné přijmout nechcete nebo nedokážete. A jaké postoje a názory jsou ty vaše?

Co by měla škola naučit, k čemu by měla žáky vést? A proč právě k tomu?

Najděte alespoň 5 nejdůležitějších měkkých i tvrdých dovedností, které by měli lidé mít a naučit se je ve škole.

Tyto dovednosti (jejich úroveň) konkrétně popište* a zdůvodněte, proč je považujete za nejdůležitější.

Pokud se chcete inspirovat, najít podněty, doporučuji:

Don't Stay In School <https://youtu.be/vEhn6ozoJSY>

Švehla: **Má smysl chodit do školy?** – článek najdete v IS pod prezentacemi

text **Víme, co učit a proč** <http://blog.aktualne.cz/blogy/ondrej-steffl.php?itemid=27172>

* např. „komunikace“ není dostatečně konkrétní popis dovednosti, použijte sloveso: umí, chápe, orientuje se, dokáže atp.

8. domácí úkol z 18. a 19. a 20. dubna

Mezi vašimi „objednávkami“ se několikrát objevila otázka, co s pubertáky. Možná vám tenhle úkol nepomůže profesně, ale uvažovat o tom, jak se chovat k lidem v pubertě se hodí i v mimopracovním životě.

Úkol má tři kroky:

1. Zauvažujte, k čemu je vlastně puberta (kromě pohlavního dospění)? Krátce napište, nač jste přišli.
2. Přečtěte si článek: <http://www.eduin.cz/co-delame/edu-uceni/diagnoza-puberta/> Napište mi, zdali jste v něm našli nějakou pro vás novou či užitečnou informaci, a co vám z ní vplynulo. *
3. Seznamte se s webem EDUin , najděte si na něm něco, co vás zaujme, a okomentujte to.

* Pokud by stránky eduin.cz byl nedostupné, najdete text uložený na IS.